

Skatten bliver dog ikke herved proportional med den ansatte indkomst, idet man ved skatteligningen ikke anvender ligningsprocenten umiddelbart på denne, men på indkomsten, efter at den eventuelt er reduceret med hustru- og børnefradrag og forhøjet eller nedsat efter „lejlighed“.

Reglerne om hustru- og børnefradrag svarer gennemgående til de regler om hustru- og børnefradrag, der er gældende for statsskatteligningen. Kommunerne har dog en vis frihed på dette område, idet der kan anvendes lavere fradrag end fastsat i statsskattelovgivningen, for børnefradragenes vedkommende dog ikke under 200 kr. pr. barn, ligesom anvendelse af hustrufradrag helt kan undlades.

Reglerne om forhøjelse eller nedsættelse af indkomsten er derimod særegne for den kommunale beskatning og har aldrig været kendt i statsskattelovgivningen. De kan føres tilbage til den „formue- og lejlighedsskat“, der indførtes ved reglementerne af 5. juli 1803 om fattigvæsenet i købstæderne og på landet. Denne skat lignedes oprindeligt efter et skøn over de enkelte personers skatteevne, men er efterhånden ændret til en egentlig indkomstskat. De forhøjelser og nedsættelser af indkomsterne, der indgår som et led i skatteligningen, anvendes nu næsten udelukkende til at graduere skatten efter indkomstens størrelse og skatteyderens forsørgerstilling.

I alle købstadkommuner og i mange sognekommuner foretages de omtalte forhøjelser og nedsættelser ved hjælp af særlige *ligningsskalaer*, der fastsættes af kommunalbestyrelsen, og som i reglen er forskellige for forsørgere og ikke-forsørgere.

I købstadkommuner kan indtægter på 1 500 kr. og derunder helt fritages for kommuneskat, og denne adgang benyttes efterhånden i mange byer. Indtægter mellem 1 500 og 1 600 kr. kan nedsættes med indtil 90 pct. I øvrigt aftager de procentvise nedsættelser, efterhånden som indtægten forøges, og ved indtægtsgrænser, der for forsørgere ligger mellem 5 000 og 8 000 kr. og for ikke-forsørgere mellem 3 000 og 6 000 kr., ophører nedsættelserne („ligningsskalaernes nulpunkter“). For indtægter, der ligger over „nulpunktet“, forhøjes indtægtsbeløbene med procenter, der er højere, jo større indtægt der er tale om. Forhøjelserne må ikke overstige 50 pct., og denne forhøjelse sætter normalt ind ved indtægtsgrænser, der ligger mellem 10 000 og 20 000 kr. for forsørgere og mellem 7 000 og 15 000 kr. for ikke-forsørgere („ligningsskalaernes toppunkter“).

I sognekommunerne anvendes lignende regler. Dog kan disse kommuner fritage indtægter på 1 200 kr. og derunder for kommuneskat og nedsætte indkomster mellem 1 200 og 1 300 kr. med 90 pct. I øvrigt er såvel ligningsskalaernes nulpunkter som toppunkter i mange sognekommuner fastsat lavere end i købstæderne.

Selve indkomsts-katten beregnes som nævnt af indkomsten efter forhøjelse eller nedsættelse med en for alle kommunens skatteydere fælles ligningsprocent, der fastsættes for ét skatteår ad gangen.